

Jos en Jo Vaessen: 'Een computer kan niet zien wat voor dieren wij in de stal hebben'

Koeien voor de lange baan

Jos Vaessen: 'Goede jongveeopfok geeft meer resultaat dan de hele stierkeus'

De fokkerij omschrijven Jos en Jo Vaessen als 'liefhebberij'. De gemiddelde productie van tienduizend kg melk is volgens de veehouders meer een gevolg van juiste voeding en kalveropfok.

Op het bedrijf van Jos (34) en Jo (67) Vaessen in het Zuid-Limburgse Bocholtz waant een bezoeker zich terug in de tijd. De imposante stenen buitenmuur geeft de gebouwen het aanzicht van een kasteel uit de oudheid. Via een hoge poort wordt de binnenplaats bereikt waar moderne machines de illusie doorbreken. Binnen deze muren heeft de tijd niet stilgestaan. Het bedrijf van Vaessen bestaat uit 40 hectare akkerbouw, 22 hectare grasland en 50 melkkoeien. Het productieoverzicht van afgelopen jaar toont 10.002 kg melk met 4,30 % vet en 3,43 % eiwit, gerealiseerd in 357 dagen. Een productie die volgens Jo Vaessen nog duizend kilogram

Gerda 193 (v. Val King), 89 punten
Prod.: 10,05 305 12.158 4,50 3,25 LW 126

hoger had kunnen liggen als de huisvesting moderner zou zijn. 'Door de hoge, kleine ramen die ze vroeger in deze kasteelboerderijen bouwden, zijn de ventilatie en lichtinval niet optimaal. Dit heeft veel invloed op de productie.'

Op een hoge melkproductie is door Vaessen overigens nooit bewust gefokt: 'Twintig jaar geleden ging iedereen voor de Inetfokkerij, wij hebben altijd onze eigen koers gevolgd. Koeien voor de lange baan staan bij ons voorop.' Deze doelstelling wordt bij de stierkeuze nagestreefd door selectie op duurzaamheid, benen en uier. De eiwitvererving moet positief zijn, maar voor melkproductie wordt geen ondergrens gehanteerd. Nieuwkomers op de stierenlijst krijgen bij

melingen. Aan het einde van haar dertiende lactatie is Gerda 61 van het bedrijf afgevoerd. Uit haar nageslacht zijn nu nog twee maal vijf generaties op het bedrijf aanwezig.

De tweede tientonner, Gerda 193 (v. Valiant King), werkt op veertienjarige leeftijd aan haar tiende lactatie. 'Tijdens haar achtste lijst werd de Valiant King moeilijk drachtig, maar ze bleef wel goed doorproduceren. Daarom hebben we haar op het bedrijf gehouden', vertelt Jos. Gerda 193 sloot haar achtste lactatie af op 750 dagen met 21.444 kilogram melk, 4,81 % vet en 3,52 % eiwit. Als vaars werd de Val King nazaat ingeschreven met 84 punten. Overtuigd van haar kwaliteiten liet Vaessen Gerda 193 twee jaar geleden opnieuw keu-

395 dagen met 11.203 kilogram melk, 4,07 % vet en 3,33 % eiwit. Haar halfzus Gerda 183 is als tweedekalfskoe opnieuw gekoerd met als resultaat 85 punten AV. Zij is inmiddels aan haar derde lactatie begonnen met een voorspelde 305-dagenproductie van 12.371 kilogram melk, 4,21 % vet, 3,13 % eiwit en lactatiewaarde 106.

Opfok en voeding

De melkkoeien van Vaessen worden beperkt geweid. De voornaamste reden hiervoor is een gerichtere aanwending van de mest. Daarnaast kunnen de veehouders met beperkt weiden het rantsoen van de koeien beter sturen. Op stal krijgen de dieren een mengsel van vijftig procent kuilgras en vijftig procent maïs voorgeschou-

Vaessen zelden een kans. De voorkeur gaat uit naar stieren die zich bewezen hebben. De stierkeuze wordt door Jos en Jo in overleg bepaald. 'Fokkerij is voor ons liefhebberij. We hebben ooit aan het SAP meegegaan, maar dat is niets voor ons. Een computer kan niet zien wat voor koeien wij in de stal hebben lopen', zegt Jos.

Pan 230-tientonner

Fokkerij gericht op lange levensduur en een intensieve verzorging heeft tot nu toe geresulteerd in vier honderdtonners, twee Valiant Kingdochters, één van Sleepy Hollow Judge Kennedy en één dochter van Pan 230.

Twee van deze koeien overschreden ook de tienduizend kg vet- en eiwitgrens. Gerda 61 was de eerste tienduizend kg vet- en eiwitkoe op het bedrijf. Deze dochter van Pan 230 uit 1982 leverde in totaal 35 nako-

ren. Dit leverde 89 punten algemeen voorkomen op.

De productiestijging bij de vaarzen is de laatste jaren fors. Vader en zoon weten niet of ze daar blij mee moeten zijn. De gedachte dat hoogproductieve vaarzen een korter leven beschoren zijn speelt in het achterhoofd. 'We hebben nu een Ronald-, een Armstrong- en een Addison dochter die tegen de veertig liter aan zitten. Ik kan het niet bewijzen, maar ik heb het gevoel dat vaarzen die meer dan veertig liter produceren na de tweede of derde lactatie opgebrand zijn', aldus Jo.

Op alle vaarzen wordt een proefstier ingezet. Terwijl Jos Vaessen tussen het weiden de melkvee doorloopt wijst hij naar Gerda 183 en Gerda 188, beide nakomelingen uit de proefperiode van Eemvelder Osmond. Gerda 188 is als vaars ingeschreven met 84 punten. Haar eerste lijst rondde ze af in

teld. Als aanvulling wordt een beperkte hoeveelheid gemalen tarwe verstrekt. Koeien die onder de 25 kilogram melk produceren krijgen alleen in de melkstal krachtvoer, maximaal een halve kilogram per dag. Dieren met een hogere productie krijgen aanvullend krachtvoer via de krachtvoerboxen. 'De productie hangt af van de kwaliteit van het kuilvoer. Als we inkuilen dan wordt dezelfde dag de kuil goed luchtdicht afgesloten. Eén dag wachten geeft te veel verliezen', aldus Jo Vaessen.

Om de koe zoveel mogelijk ruwvoer te laten verwerken wordt de pensontwikkeling al vanaf de geboorte gestimuleerd. Op een leeftijd van één week krijgen de kalveren goede kwaliteit hooi met daarnaast geplette haver met gebroken maïs bijgevoerd. 'Niet alle kalveren beginnen op die leeftijd al hooi te eten, maar ze moeten de kans hebben om vlug zo veel mogelijk ruwvoer op te nemen. Door het stimuleren van een goede pensontwikkeling is er bij ons de laatste vier jaar geen vaars meer afgevoerd omdat ze te weinig produceerde', vertelt Jos. 'Goede jongveeopfok geeft meer resultaat dan de hele stierkeus.'

Christel van Raay

Gerda 183 (v. Osmond), 85 punten
Prod.: 3,02 305 10.944 3,92 3,18 LW 100

